GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 152. *Mercurĭ, 9 (21) Iulie.* **1886.**

Brașovŭ, 8 Iulie 1886.

Abia a trecutŭ o lună de când ne spunea „Pester Lloyd", că „în Ungaria nu esistă o cestiune a armatei" și că autografulŭ, ce l'a adresatŭ monarchulŭ archiducelui Albrecht nu stă în nicĭ o legătură cu afacerea Ianski, și étă că colónele ḍiarelorŭ austro-ungare sunt din nou pline cu reflecsiunĭ asupra „cestiunei armatei" și asupra afacerei Ianski.

Cetitorii noștri îșĭ vorŭ aduce aminte, că foile unguresci cereau când cu demonstrațiunile din Pesta ca generalulŭ Ianski sĕ fiă trimisŭ în pensiune. Dér în locŭ de a fi pensionatŭ acesta, a fostŭ pensiunatŭ comandantulŭ militarŭ alŭ Ungariei br. Edelsheim-Gyulay, care aprobase vederile ministrului-președinte și se bucura de simpatiele poporațiunei ungare, ear comandantulŭ de brigadă generalulŭ Ianski, celŭ urgisitŭ, a fostŭ înaintatŭ și numitŭ comandantŭ de diviziă în Boemia.

Aceste schimbărĭ neașteptate într'unŭ momentŭ când se credea, că tóte suntŭ aplanate, au fostŭ pentru cei din Peșta ca unŭ trăsnetŭ căḍutŭ din seninŭ și se sêmte din articulii foilorŭ maghiare, că au fostŭ cu totulŭ surprinse de autografele, prin carĭ Maiestatea Sa primesce demisiunea baronului Edelsheim-Gyulay și numesce în loculŭ lui pe contele Pejacsevich.

Organulŭ ministrului de rĕsboiŭ imperialŭ „Fremdenblatt" din Viena, mai tórnă oleiu pe focŭ, declarândŭ din incidentulŭ acestorŭ schimbărĭ personale, că în adevĕrŭ esistă o cestiune a armatei în Ungaria, pe care este chematŭ a-o resolva comitele Pejacsevich, „unŭ omŭ de încredere alŭ monarchului."

Vedêndu-se în modulŭ acesta desmințitŭ „Pester Lloyd", se silesce a dovedi, că n'a fostŭ de lipsă ca sĕ vină în Ungaria unŭ bărbatŭ cu misiunea de-a salva situațiunea armatei comune, căcĭ tóte mergeau destulŭ de bine sub Edelsheim-Gyulay și interesele armatei n'au fostŭ nicĭodată amenințate, ci din contră ele au întêmpinatŭ sprijinulŭ maiorității din parlamentŭ și alŭ guvernului. In ceea ce privesce înse sensibilitatea națională nu esistă, ḍice „P. Ll.," nicĭ o deosebire între partidele maghiare.

Cei din Viena se vede că nu împărtășescŭ acésta părere. Oficiosulŭ „Fremdemblatt." acum vorbesce de acele „elemente din Ungaria, carĭ privescŭ la armata comună cu înstrăinare, cu neîncredere, ba chiar cu rea voință, carĭ urmărescŭ aspirațiunĭ, ce au de scopŭ desbinarea armatei și carĭ se folosescŭ de tóte ocasiunile spre a submina autoritatea armatei comune în țéră și ai înstrăina simpatiele poporațiunei moderate și înțelegătóre.

Nu este greu a gâci la ce partidă maghiară se gândesce oficiosulŭ din Viena. Misiunea comitelui Pejacsevich va fi dér de a feri sĕ nu se lățéscă în țéră prea tare contagiulŭ ideilorŭ ce le desvóltă independenții Ungurĭ, carĭ aspiră a avé o armată deosebită maghiară.

Deórece însĕ după declararea organului tiszaistŭ „sensibilitatea" este una la tóte partidele maghiare, trebue sĕ credemŭ celorŭ ce susținŭ, că noulŭ comandantŭ va avé sĕ se lupte cu neîncrederea politicilorŭ ungurĭ, pe când Edelsheim-Gyulay sĕ bucura de încrederea lorŭ.

Ḍiarele opoziționale maghiare au și întrodusŭ corulŭ strigândŭ în contra „camarillei," din Viena, care ar lucra în ascunsŭ pentru nimicirea libertății și autonomiei Ungariei. Unele vocĭ pretindŭ chiar, că după căderea lui Edelsheim va urma căderea lui Tisza și că va fi amenințată și constituțiunea Ungariei.

In astfelŭ de împrejurărĭ înstrăinarea între armată și poporațiunea maghiară va cresce în locŭ de a scădé și în adevĕrŭ suntŭ puține prospecte, că noului comandantŭ alŭ Ungariei îi va succede a stabili pacea și înțelegerea dorită, paralisândŭ tóte agitațiunile contra armatei comune.

Pactulŭ austro-ungarŭ.

In afacerea pactului „Politik" din Praga se esprimă astfelŭ:

Guvernele țînŭ strînsŭ la învoiala făcută .. Se pare că d lŭ *Dunajewski*, ministrulŭ de finanțe, totŭ mai speră că Reichsrathulŭ austriacŭ va vota pactulŭ. Totă cinstea lealității Excelenței sale către Ungaria: *l'amŭ avertisa însĕ sĕ nu-șĭ facă ilusiunĭ.*

Cum stau adĭ lucrurile, specialŭ în cestiunea zacharului *clubulŭ boemŭ va dispune de o maioritate*, căcĭ, cu singura escepțiune a unei micĭ părțĭ a clubului germanŭ, tóte fracțiunile camerei vorŭ sprijini fără reservă dreptele lorŭ cererĭ. *Despre o cedere decĭ nu va puté fi vorbă* și decă într'aceea guvernulŭ prin resolvarea premergĕtóre a tarifului vamalŭ îșĭ taiă posibilitatea, d'a nu face Ungurilorŭ în acestŭ casŭ compensațiunĭ neechitabile, *atuncĭ ar puté veni într'o situațiune estraordinarŭ de grea.*

„Frankfurter Zeitung" primesce dela una din cele dintêiu persóne politice ale Austriei următórele amĕrunte:

Decă adĭ deja situațiunea guvernului austriacŭ nu este ușóră, până la tómnă perplesitățile și greutățile lui îșĭ vorŭ ajunge culmea... *Nicĭ nu e de gânditŭ, că actuala maioritate va primi, cu tótă presiunea, în forma lui de acum proiectulŭ de dare pe zacharŭ și alŭ băncii.* Pentru stânga însĕ va sosi momentulŭ sĕ esprime, décă e unită și disciplinată *aut-aut* Orĭcă guvernulŭ, care în orĭce împrejurare va dispune de o parte a dreptei, va învinge cu ajutorulŭ stângei, primindŭ condițiunile de pace ale acesteia, orĭ că stânga întrégă se va isbi de elementele oposante ale dreptei și guvernulŭ, căruia de astădată nu-i mai rămâne altă scăpare, va cădé....«

Slovacii și prigonitorii Ungurĭ.

Amŭ comunicatŭ în ḍilele acestea scirea, că ministrulŭ Trefort a găsitŭ cu cale sĕ elimineze unsprеḍece studențĭ slovacĭ, dela gimnasiulŭ din Lőcs, parte numai din acestŭ gimnasiu parte din unele din gimnasiele din Ungaria, parte din tóte gimnasiele din țĕrile coronei ungare. Pretextulŭ a fostŭ, că acei studențĭ arŭ face propagandă panslavistă. Mĕsura ministrului unguresc, care a fostŭ aplaudată de șoviniștii »patrioțĭ« născuțĭ și făcuțĭ, a produsŭ mare indignațiune între Slovacĭ. „Narodne Novine" într'unŭ articulŭ intitulatŭ: «Rĕsboiu contra copiilorŭ nostri,« alŭ cărui autorŭ este Vajanszky, se esprimă astfelŭ asupra mĕsurei de eliminare și asupra șoviniștilorŭ „patrioțĭ:"

„Au atinsŭ cea mai simțitóre córdă a poporului. Dreptatea anunțată pe față de bărbațĭ curagioșĭ orbesce cu ură vederile lorŭ turbate, măcarcă netrebnica lorŭ minte, afară de nisce frase amărîte, nu este în stare a aduce contra nóstră nicĭ unŭ argumentŭ... Érășĭ au eliminatŭ din scóle 11 studențĭ, mai vertosŭ băețĭ din clasa V gimnasială. Pentrn ce? Omului i se scârbesce de atâtea prostii și blăstĕmății satanice. In adevĕrŭ aicĭ se împlinescŭ cuvintele lui Heine că: »prostia sĕ împreună cu blăstĕmăția." De o parte pentru nisce scorniturĭ false și nerușinate, vrednice de casa nebunilorŭ, de altă parte pentru nisce lucrurĭ nevinovate, și mai cu sémă pentru laudabila falosire a limbei lorŭ materne însușĭ ministrulŭ Trefort a întăritŭ sentința, prin care aceștĭ studențĭ au fostŭ eliminațĭ din tóte scólele de pe teritorulŭ coronei ungare....

„E cu neputință ca Ḍumneḍeu sĕ nu trimită odată unŭ viforŭ înfricoșatŭ asupra acestorŭ reptile, care trăescŭ din prigonirea omenilorŭ de omeniă."

Cestiunea Batumului.

Ḍiarulŭ „Die Presse" din Viena primeșce din Londra scirĭ fórte interesante în privința cestiunei Batumului. Étă ce i se telegrafiază:

»Acéstă afacere este de natură a atrage după sine, și în celŭ mai scurtŭ timpŭ, consecințe fórte grave, deși ea nu póte sĕ aibă pentru viitorŭ alte urmărĭ. Anglitera va presinta numai unŭ protestŭ formalŭ, și acésta numai pentru dênsa. Nu este esactă scirea despre unŭ protestŭ comunŭ. Din isvóre bine informate sunt în posițiune a vĕ comunica, că prin cercurile guvernamentale engleze, în urma înlăturării arbitrare a art. 59 din tratatulŭ de Berlinŭ de către Rusia, acestŭ tratatŭ nu se mai consideră ca obligatoriu și esistândŭ nicĭ pentru Englitera. Astfelŭ fiindŭ, guvernulŭ englezŭ priveșce ca desființată și stipulațiunea din tratatulŭ de Berlinŭ relativă la trecerea vaselorŭ de rĕsboiu prin Dardanele, și s'a datŭ ordinŭ la trei vase cuirasate englese sĕ plece neîntârḍiatŭ spre Dardanele. Aceste trei vase cuirasate vorŭ trebui sĕ încrucișeze de aci încolo ca vase de pază în Dardanele.

»Prin cercurile guvernamentale englese domneșce părerea, că Europa nu va objecta nimicŭ contra acestui faptŭ, precum n'a objectatŭ nicĭ contra actului Rusiei. Englitera se crede, că este puterea cea mai legată prin tractatulŭ de Berlinŭ, mai alesŭ din causa susŭ ḍiselorŭ stipulațiunĭ privitóre la trecĕtorĭ. Se pare decĭ, tocmai de aceea, că Engliterei nu i-a făcutŭ o mare neplăcere actulŭ Rusiei. Pentru momentŭ, nu se potŭ prevedea urmările, ce acestŭ actŭ va avea pentru peninsula balcanică. Unŭ bărbatŭ de statŭ englezŭ în activitate, cu care am vorbitŭ, 'mĭ-a ḍisŭ aceste cuvinte:

„Acum principele Alexandru alŭ Bulgariei póte sĕ lucreze după propria dorință a inimei sale. Elŭ va puté sĕ se proclame rege alŭ Bulgariei, și nicĭ una din puterile contractante nu va puté sĕ obiecteze ceva«.

O scrisóre a lui Gladstone.

Primulŭ ministru alŭ Engliterei, d. Gladstone, a adresatŭ lui Kitson, învinsulŭ candidatŭ alŭ partidei liberale din Leeds, următórea scrisóre:

„Iubite d-le Kitson! A suferi pentru o causă bună este unŭ lucru atâtŭ de cinstitŭ și nobilŭ, încâtŭ n'am curagiulŭ d'a vĕ esprima simpatia mea. Dér îmĭ pare fórte rĕu că d ta, după atâtea doveḍĭ de inteligință și patriotismŭ, nu aparții grupului nostru parlamentarŭ. Noi avemŭ Scoția, Wales, Irlanda, Yorkshire și, după cum sperŭ și nordulŭ. Avemŭ cu noi lumea civilisată. Din acestŭ momentŭ causa nóstră, probabilŭ, se va ridica.

Triumfulŭ definitivŭ este sigurŭ. Singura cestiune este, câtŭ timpŭ va mai ținé până când sĕ scape Irlanda de miseriă și Englitera de dificultățĭ și amânărĭ, de durere și rușine. Sperŭ fórte multŭ, că d-ta totŭ îțĭ vei ocupa loculŭ printre noi. In orice casŭ sunt sigurŭ, că înăltele calitățĭ ale caracterului d-tale, prin purtarea ce ai avutŭ în actuala campaniă electorală, au ajunsŭ la o tréptă și mai înaltă.

W. C. Gladstone.

SCIRILE DILEI.

In ședința de deunădile a comisiunii administrative a comitatului *Turotz*, inspectorulŭ scolarŭ comunică că multe din scólele de statŭ și comunale subvenționate de statŭ nicĭ până adĭ nu șĭ-au primitŭ banii dela statŭ pe anulŭ 1885/6. Acéstă scire a fostŭ deprimătóre pentru membrii comisiunei, carĭ deja demultŭ telegrafiaseră ministrului cerêndŭ banĭ, dér înzadarŭ. La o interpelare făcută în cameră, ministrulŭ Trefortŭ declarase, că subvențiunile deja s'au avisatŭ pretutindenea. Se va face o nouĕ representațiune ministrului. Invĕțătorii trăescŭ cu familiile lorŭ în cea mai mare miseriă, i se scrie lui „P. H.“ — Unde suntŭ banii? Și în ce speranțe se ridică mereu scóle de statŭ chiar și acolo unde nu e nevoie de ele?

—x—

Ni se scrie din băile dela *S. Georgiu* cu data 14 Iuliu: „Timpulŭ e fórte uritŭ. De Dumineca nóptea a ploatŭ mai fără întrerumpere, ba în 12 l. c. *a ninsŭ*; după cum spunŭ ómenii, pe munții de nordŭ ai băilorŭ e zăpadă până la genunchĭ; din acésta causă a fostŭ unŭ frigŭ, de ómenii au trebuitŭ sĕ îmbrace vestmintele de iérnă, séu sĕ stea în casă. Óspeți suntŭ fórte puținĭ și și aceștia numai din apropiere. Óspeții strĕinĭ din Bucovina și România după cum venéu în alțĭ anĭ până acuma nu a venitŭ nicĭ unulŭ. Mediculŭ ordinarŭ alŭ băilorŭ înse numai adĭ a sositŭ, deși unii bolnavĭ îlŭ așteptau dela începutulŭ lunei.“

—x—

In luna lui Augustŭ se va constitui în *Budapesta* noua comunitate evreéscă pentru schimbarea ritului în sinagogă. Imediatŭ după acéstă constituire rugăciunile lui Jehova, conformŭ noului ritŭ, se vorŭ face în *limba maghiară*. Prin acésta sa făcutŭ începutulŭ unei reforme proiectată pentru tótă Ungaria, dicŭ foile ungurescĭ, și unŭ nou reservoriu de »patrioțĭ,« adaugĕmŭ noi.

—x—

„Szekely Nemzet« dase scirea, că în *Bucurescĭ* și în alte *orașe române* morŭ de fóme sute de lucrătorĭ sĕcui, neavêndŭ nicĭ hrană nicĭ adăpostŭ »Rĕsboiulŭ« înregistréză acéstă scire sub titlulŭ „Minciunĭ ungurești“ și dice, că ar dori sĕ i sĕ arate unŭ singurŭ Sĕcuiŭ muritorŭ de fóme în România.

—x—

Din *Turnu-Severinŭ* i se scrie „Familiei,« că óspeții din *România* de aceea nu mai vinŭ la *Mehadia*, findcă *i-a desgustatŭ spiritulŭ șovinisticŭ*. Ei vorŭ rĕmânea de aicĭ înainte în țéră, căcĭ au frumóse băi și în România.

—x—

Unŭ *scandalŭ* s'a întêmplatŭ în *Becicherculŭ-mare*. Deunădile advocatulŭ Stefanŭ *Vecsey* preumblându-se cu trăsura, acésta a trecutŭ peste unŭ băiatŭ de 7 anĭ rănindu-lŭ gravŭ. Fóia sĕptĕmânală de acolo istorisindŭ faptulŭ adause, că ar fi bine ca altădată sĕ bage de sémă. Unŭ fiu alŭ advocatului, subloc. de honvedĭ Stefan *Vecsey* jun. se mâniă de acéstă observare așa de tare, încâtŭ pe autorulŭ articlului Morițŭ Schwarz, funcționarŭ la scaunulŭ orfanalŭ, îlŭ pălmuĭ chiarŭ în coridorulŭ oficiului seu, în presența unui servitorŭ oficialŭ.

—x—

„Reuniunea de lectură a femeilorŭ române din *Turda*« va da o petrecere de véră la 24 Iuliu st. n. în favorulŭ bibliotecei sale, în Hotelulŭ Coróna. Prețulŭ întrărei: de persónă 1 fl., de familiă din trei membri 2 fl., de aci în susŭ pentru fiecare persónă 1 fl. Oferte mărinimóse se primescŭ cu mulțămită și se vorŭ chita pre cale diaristică. Inceputulŭ la $7^1/_2$ óre p. m. Damele suntŭ rugate a se presenta cu toalete câtŭ se póte de simple.

—x—

Scirea din Nr. 128 dela 10 (22) Iunie a fóiei nóstre, referitóre la *esamenele de véră din protopopiatulŭ II alŭ Brașovului*, se desminte astfelŭ: În 12 Maiu s'au ținutŭ esamene în comunele Prejmerŭ, Baștelecŭ și Dobêrleu; în 13 Maiu în Lisneu, Uzunŭ, Chichișŭ și Tarkasvago; în 14 Maiu în Dobolĭ și Hermanŭ. — Ne „bucurămŭ“ că aceeași comisiune a asistatŭ la esamenele nu din șése, ci »numai din patru“ comune într'o di!

—x—

La *Sinaia* s'a ținutŭ Sâmbăta trecută o ședință a comisiunei de apĕrare a țĕrii sub președința Regelui.

—x—

»România liberă“ anunță, că negocierile pentru încheerea *convenției comerciale* între *România* și *Turcia* suntŭ întrerupte. Se dice că intervenirea *unui alŭ treilea* ar fi determinatŭ o réceală subită în buna înțelegere ce se stabilise, și anume acestŭ alŭ treilea se dice că e Austro Ungaria.

—x—

Ministrulŭ de interne română în urma unuĭ raportŭ alŭ consiliului sanitarŭ superiorŭ a luatŭ mĕsurĭ ca noii născuțĭ se nu mai fiă transportațĭ la oficiulŭ stării civile pentru declararea nașterii și obligă pe oficerii stării civile a merge eĭ înșișĭ fără nicĭ o plată la domiciliu sĕ constate nașterea, ér în ce privește botezulŭ, iarna sĕ nu fiă dușĭ la biserică, ci sĕ se boteze în case. Prin acéstă mésură sĕ potŭ feri copiii de asprimea timpului, la care suntŭ expușĭ prin botezarea în biserică.

—x—

Noua lege electorală comunală din România dă dreptŭ studenților, carĭ au obținutŭ bacalaureatŭ și au ajunsŭ majoratulŭ, sĕ voteze ca alegĕtorĭ în colegiulŭ ântâiu.

—x—

Cetimŭ în „România«: »Miercurĭ, la spitalulŭ Brâncoveneasa din *Bucurescĭ*, unŭ omŭ s'a repedițŭ asupra d lui dr. Paul Petrini; acelŭ omŭ fusese mușcatŭ de unŭ *câne turbatŭ*. Cu multă greutate a putută sĕ fie stăpânitŭ. Unŭ d. Pădureanu a fostŭ mușcatŭ de bolnavŭ la degetulŭ celŭ micŭ, ér internulŭ Ciurcu, voindŭ sĕ facă injecțiune nenorocitului, s'a rănitŭ cu instrumentulŭ plinŭ de sângele bolnavului. Cei doi rănițĭ vorŭ fi trimișĭ la Parisŭ în cura d-lui dr. Pasteur“.

Pensionarea lui Edelsheim-Gyulay.

(Revista diarelorŭ maghiare.)

Intréga pressă maghiară se ocupă cu pensionarea generalului de cavaleriă br. Edelsheim Gyulay și cu inaintarea generalului Iansky. Cele mai multe diare vĕdŭ în acésta o umilire a Ungariei și prevĕdŭ rele urmărĭ politice.

»Pester Lloyd“ (guv.) observă cea mai mare reservă, și nu i dă mâna sĕ critice acestŭ actŭ, fiindŭ unŭ dreptŭ esclusivŭ alŭ corónei d'a dispune de membrii armatei. Acestŭ diarŭ se mărginesce a constata, că pe br. Edelsheim îlŭ însoțesce în pensiune recunoscința tuturorŭ cercurilorŭ politice ale Ungariei. Numita fóiă consacră unŭ articulŭ meritelorŭ lui Edelsheim dicêndŭ, că cu tótă pensionarea sa, dênsulŭ nu șĭ-a terminatŭ rolulŭ sĕu militarŭ, deórece armata dispune de puținĭ generalĭ de valórea lui.

„Nemzet“ (guv.) încă e fórte reservatŭ și se multămesce a accentua că br. Edelsheim în importanta și gréua sa posițiune a apĕratŭ totdéuna interesele armatei și totdéuna a sciutŭ ce datoresce instituțiunilorŭ constituționale ale țĕrii.

»Neue Pester Journal« (opos.) socotesce de nebuniă a ascunde motivele politice ce au adusŭ după ele acéstă schimbare în personalulŭ militarŭ; ea stă în legătură cu afacerea Iansky. Décă amărĭciunea în cercurile conducĕtóre e atâtŭ de mare, încâtŭ unŭ generalŭ însemnatŭ ca br. Edelsheim a trebuitŭ sĕ cadă jertfă, ce garanții suntŭ, că valurile furióse nu vorŭ cere și o altă jertfă? Negreșitŭ, înțelegemŭ că cu unŭ soldatŭ se procede mai aspru, decâtŭ cu unŭ ministru, care în cele din urmă n'are sĕ se supună imperativului categoricŭ și care în posițiunea sa nu trebue sĕ fiă însoțitŭ numai de încrederea corónei, ci și de a națiunei. Dér e unŭ simptomŭ îngrijitorŭ, că afacerea Iansky încă totŭ nu s'a aplanatŭ și că ceea ce se întêmplă pentru sanarea mișcării, nu se 'ntêmplă în acelŭ spiritŭ, care ar puté insufla țĕrii siguranța și liniștea asupra legăturii armatei cu ființa constituțională și cu posițiunea îndreptățită a Ungariei în monarchiă.

„Pesti Naplo“ (opos.) dice că prin acestŭ actŭ br. Edelsheim câștigă în ochii națiunei maghiare, alŭ căreĭ membru devenise. Perspectiva politică ce se deschide ochiului prin acéstă pensionare este iritătóre. Observămŭ ura ne'mpăcată a partidei militare austriace în contra a totŭ ce e maghiarŭ și în contra lui Edelsheim, fiindŭ că devenise Ungurŭ și a rupt'o cu tradițiunile lui Hentzi. Asta nu i-au putut'o ierta colegii sĕi. Partida militară rĕsbună pe Jansky, vrea chiar sĕ reformeze întréga armată și sĕ-i insufle spiritulŭ lui Hentzi. Tótă lumea se întrébă, că óre terminată e afacerea Iansky? Décă nu'i iértă lui Edelsheim, i s'a iertatŭ lui Tisza? Evenimentele viitóre vorŭ rĕspunde la acésta.

„Egyetertes“ (opos.) dice, că afacerea, căreia Edelsheim i-a sacrificatŭ posițiunea sa, se află érășĭ la ordinea dilei. Acéstă pensionare nu este, judecândŭ după premisele ei, unŭ actŭ militarŭ de tóte dilele, ci unŭ faptŭ care atinge fórte d'apróape pe Ungaria. Trebue sĕ calculămŭ, că ce prețŭ punŭ cei din Viena pe simțĕmintele nóstre. E evidentŭ câtŭ de neputinciósă e Ungaria pretutindenea unde e vorba de cestiunĭ militare, și câtŭ de necesarŭ e a clarifica odată cestiunea armatei și a inaugura o politică militară ungurésca energică. Edelsheim póte fi deplinŭ convinsŭ, că atitudinea sa i-a asiguratŭ pentru eternitate simpatiile nóstre. Asta o va simți greu succesorulŭ sĕu. Acuma scimŭ că cei din Viena nu vréu s'atingă vechile tradițiunĭ ale armatei și că'năbușescŭ fără crutare orice nisuință d'a se stabili armonia între spiritulŭ armatei și între consciința de statŭ a națiunei ungurescĭ. Se vorŭ scóte din armată toțĭ aceia, carĭ crută acéstă conscință, și se vorŭ înălța aceia, carĭ revoltă acéstă consciință până în adênculŭ ei.

»Budapesti Hirlap“ socotesce de aci înainte pe Edelsheim între stâlpii Ungariei, care își are de aci înainte rolulŭ sĕu în constituțiunea ungară. Doresce no dlui Maghiarŭ multŭ norocŭ, care și așa a fostŭ membru alŭ camerei magnaților. Partida militară din Viena și-a stricatŭ numai sie'șĭ. Domnii generalĭ sĕ ne crédă, că nu vorŭ mânca Ungurĭ, și cu atâtŭ mai multŭ pericliteză unitatea armatei, cu câtŭ mai multŭ o forțeză.

„Pesti Hirlap“ scóte din cele întêmplate dreptulŭ d'a se nelinișți opinia publică a Ungariei, căcĭ ea trebue sĕ observe, că cei din Viena n'au învĕțatŭ nimicŭ și n'au uitatŭ nimicŭ. Edelsheim ar face bine sĕ rĕmână

FOILETONU.

Anița crâșmărița.

(Urmare).

Nime'n lume n'o aude,
Nime'n lume nu rĕspunde
Numai mama cucului
Din vêrfulŭ muntelui,
Din crucița bradului;
Ea la ei a alergatŭ
Și pruncuțulŭ l'a luatŭ
Și cu dênsulŭ a sburatŭ
In vêrfuțulŭ muntelui,
In crucița bradului
Unde i place cucului.
Când ploua
Mândru'lŭ scălda,
Și vêntulŭ îlŭ legăna
Și elŭ mare s'apuca
Și din graiu așa-mĭ dicea:
—„Oh, iubita mea măicuță,
Da unde-i a mea căsuță?«
Maică-sa-i dise cu dorŭ:
—„Dragulŭ maicii puișorŭ,
Nu ți-sŭ maică de născutŭ,
Ci ți-sŭ maică de crescutŭ,
Nu ți-sŭ maică-adevĕrată,
Ci ți-sŭ maică fără tată!«
—„Spune-mĭ dér, că unde-i ea?
Spune-mĭ unde-i maică-mea?
—„Pe maică-ta au furat'o
Și pe dênsa au luat'o
Păunașii codrilorŭ,
Vĕtafii tĕlharilorŭ,
Și pe dênsa că o-au pusŭ
Crâșmărița buțilorŭ,
Samâșa florințilorŭ!“
—„Măiculiț'o dulcea mea,
Ascultă-mĭ rugarea mea,
Și-mĭ fă mie merinjóră
Sĕ mĕ ducŭ în a ei țéră!“
Maică-s'a l'a ascultatŭ,
Și merinde i-a gătatŭ;
Dér când dênsulŭ purcedea
Maică-s'a din graiu grăia:
—„Dragulŭ maicii, copilașŭ,
Ingerulŭ meu drăgălașŭ,
Eu merinde ți-am gătatŭ
Și-apoi la drumŭ te-am plecatŭ;
Dér ia dragulŭ meu séma,
Că căsuța maică-ta
Din afară-i vărnită,
Pe de 'nontru'i zugrăvită,
Pe din afară-i cu varŭ,
Pe de 'nontru'i cu amarŭ!“

***

Nicĭ o di nu s'a mânatŭ
Și pe mă-sa o-a aflatŭ
Și din graiu a cuvêntatŭ:
—»D'oi Aniță
Crâșmăriță
Prea frumósă birtășiță,
Adă-mĭ vinŭ cu feria,
Că-ți dau banĭ cu chivĕra,
Adă-mĭ vinŭ cu vedrele,
Că-țĭ dau banĭ cu cupele!“
—»D'oi voinice voinicele,
Cum de-mĭ scĭ numele mele?
Câțĭ voinicĭ aicĭ o'ntratŭ
Numele-mĭ nu l'au aflatŭ!“
—»Crâșmăriță, draga mea,
Nu păzi cu vorba-țĭ grea,
Că-mĭ escĭ maică din născutŭ,
Nu-mĭ escĭ maică din crescutŭ;
M'ai născutŭ și m'ai lăsatŭ,
Și-am trăitŭ totŭ supĕratŭ!“

Doine și hore poporale.

Din giurulŭ Năsĕudului.

Codrule, pădure mândră,
Pasĕrile'n tine cântă,
Esŭ maicele și le-ascultă;
Ese și măicuța mea
Și-mĭ ascultă pasĕrea,
Cum îmĭ cântă patima,
Patima vieții mele,
Și-a sufletului durere;
Că'ntr'unŭ têrgŭ și'ntr'unŭ orașŭ
Nu-i omŭ ca min' pătimașŭ,
Sĕ pătéscă, câtŭ pată eu,
Sĕ tragă câte tragŭ eu,
Sĕ pață câte-am pățitŭ,
Sĕ trag'atâta uritŭ.

***

Eu mĕ ducŭ, codrulŭ rĕmâne,
Frunda plânge după mine;
Nu sciu frunda plânge-orĭ ba,
Dér plânge măicuță-mea.
—Plânge-mĕ, maică, cu dorŭ,
Că ți-am fostŭ voinicŭ feciorŭ;
Țĭ-am scosŭ plugulŭ din ocolŭ
Și l'am băgatŭ în rĕsvorŭ,
Și-am sĕmĕnatŭ grâu de véră
Sĕ facŭ nuntă și tocmélă;
Tu mĭ-ai făcutŭ merinjóră
Și m'ai scosŭ din satŭ afară.
Nu m'ai scosŭ, c'am fostŭ micŭ,
Ci m'ai scosŭ c'am fostŭ voinicŭ,
Nu m'ai scosŭ că am suptŭ tĭță,
Ci m'ai scosŭ că am drăguță.

***

Mândru-i afară și lună
Și seninŭ și vreme bună,
D'a mea inimă nu-i bună;
Că i legată c'o curea,
Nu mĕ lasă'n voia mea,
Și i legată c'o cunună,
Nu mĕ lasă'n voia bună.

***

De câtŭ, maică, m'ai născutŭ
Mai bine m'ai fi făcutŭ;
Două fântânele recĭ
Intre două délurĭ secĭ;

în Ungaria. Simpatiele pentru elŭ crescŭ prin ceea ce i s'a făcutŭ.

„*Budapester Tagblatt*“ în fine desemnéză ca unŭ simptomŭ tristŭ şi caracteristicŭ faptulŭ, că unŭ soldatŭ şi caracterŭ aşa distinsŭ trebue sĕ-şĭ părăséscă loculŭ, fiindcă a luatŭ posiţiune în contra generalului Iansky.

De pe valea Someşului 12 Iuliu st. n.

Ca publiculŭ românŭ sĕ aibă scire, cumcă episcopulŭ Gherlei *Dr. I. Szabó* după multe insistinţe a venitŭ şi în aceste părţĭ, unde din anii 1850 nu a fostŭ episcopŭ românŭ, — Vĕ rogŭ sĕ bine voiţĭ a da locŭ acestorŭ şire în preţnita „Gazetă«: Da, a venitŭ episcopulŭ şi în vechiulŭ Chiorŭ şi a sânţitŭ biserica nou zidită din comuna Pribilescĭ. Ca fulgerulŭ s'a lăţitŭ vestea, că episcopulŭ va veni în persónă şi barĕmĭ că numai cu câteva ḑile înainte de S. Petru a sositŭ aceea veste, o mulţime de inteliginţă şi poporŭ au inundatŭ comuna încâtŭ abia îi putê cuprinde. Episcopulŭ, care venì cu o ḑi mai înainte de sânţire, adecă Sâmbătă, a avutŭ o primire câtŭ se póte de solemnă din partea Şomcutenilorŭ şi a celorŭ din jurŭ în loculŭ unde din Ardealŭ a întratŭ în Cetatea de pétră.

In Pribilescĭ l'au primitŭ protopopulŭ cu preoţii tractualĭ şi poporulŭ şi a fostŭ încuartiratŭ la contele Géza Teleky, care — dupăcum se spune — încă a contribuitŭ multŭ la rădicarea frumósei bisericĭ şi mai vĕrtosŭ la aceea, că episcopulŭ se vină în persónă la consacrare.

Diminéţa la 8 óre s'a începutŭ sânţirea, la care a participatŭ elita inteliginţei Cetăţei de pétră, mai departe mulţĭ din comitatulŭ Sătmarelui şi din Selagiu. După celebrarea S. Lăturgii, care s'a sfârşitŭ după 12 óre, suit'a episcopului dinpreună cu unŭ insemnatŭ numĕrŭ de Românĭ au fostŭ óspeţii con'elui, — éră ceilalţĭ în numĕrŭ mai bine de 100, au ocupatŭ locŭ la masa dată de comunitatea bisericéscă. Poporului adunatŭ din jurŭ şi din mare depărtare încă i s'a împărţitŭ pâne. —

După améḑĭ, episcopulŭ acompaniatŭ de conte, de înpectorele şcol. alŭ Sătmarului, a venitŭ între poporŭ şi a adresatŭ întrebărĭ unora.

Episcopulŭ fŭ primitŭ pretutindenĭ cu însufleţire din partea bunului nostru poporŭ, feţele ţĕranilorŭ esprimau îndestulirea, că 'şĭ potŭ vedê „vlădiculŭ“. Ici, colo vedeai câte unŭ bĕtrânŭ cu plete albe, spunêndŭ celorŭ mai tinerĭ, că elŭ a mai vĕḑutŭ „vlădicŭ“ pe la ei, déră nu la sânţire de biserică.

La 6 óre d. m. s'a depărtatŭ Episcopulŭ acompaniatŭ de mai multe căruţe; ca sĕ petrécă restulŭ ḑilei în mijloculŭ amicabilei inteliginţe române din Şomcuta şi apoi sĕ se reintórne la reşedinţa sa.

Sperămŭ, că episcopulŭ vĕḑêndŭ primirea frumósă ce i s'a făcutŭ, mai adeseorĭ se va sĕmţi îndemnatŭ a'şĭ cerceta credincioşii şi preoţimea rurală şi a'şĭ arăta iubirea şi interesarea faţă cu turma încredinţată păstoririi archierescĭ.

Ceva surprinḑĕtorŭ a fostă a vedê din partea unui străinŭ, cum e şi mai susŭ amintitulŭ conte, interesarea cea mare faţă cu biserica din Pribilescĭ. Tótă recunoscinţa o merită din partea nóstră. Dealtcum dênsulŭ fiindŭ Maghiarŭ e — după cum am auḑitŭ — mai scutitŭ decâtŭ alţii de şovinismulŭ domnitorŭ şi se arată filoromânŭ, luândŭ parte la adunările şi convenirile românescĭ, contribuindŭ mai adeseorĭ pentru scopurĭ şi interese de cultură românéscă. P.

Ultime scirĭ.

Viena 18 Iulie. — Contele Kalnoky va merge ḑilele astea la Kissingen, unde va avé o întrevedere cu prinţulŭ de Bismarck.

Viena, 18 Iulie. — O depeşă privată din Constantinopolŭ anunţă, că Bulgaria va numi delegaţĭ pentru revisuirea statutului organicŭ alŭ Rumeliei orientale, îndată ce Sobrania îşĭ va termina lucrările.

Nişŭ, 18 Iulie. — Comisiunea de verificare a anulatŭ cea mai mare parte a alegerilorŭ partidului liberalŭ. Scuptina se va constitui astăḑĭ la améḑĭ.

Scupcina a luatŭ cunoştinţă de propunerea ce i s'a supusŭ de către comisiunea verificătóre pentru a anula alegerile ilegale şi a face o anchetă asupra celorŭ două alegeri din Belgradŭ. După aceea a propusŭ candidaţii pentru preşidenţă. Şése deputaţĭ guvernamentalĭ au fostŭ aleşĭ prin 87 voturĭ contra 40. Regele a alesŭ dintre dênşiĭ pe d. Zunicĭ ca vice-preşedinte. Mâne va fi deschiderea oficială a Scupcinei.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

NIŞŬ, 20 Iuliu. — Regele încungiuratŭ de ministri, a deschisŭ Scupcina printr'unŭ discursŭ alŭ tronului, în care accentuéză, că urmândŭ cu credinţă tradiţiunei dinastiei Obrenovicĭ a deschisŭ inimiciţiele contra Bulgariei pentru ca sĕ protesteze în contra turburărei unilaterale a echilibrului în peninsula balcanică. Cu tóte că rĕsboiulŭ n'a fostŭ încununatŭ de succese pentru Serbia şi regele s'a vĕḑutŭ îndemnatŭ, la dorinţa puterilorŭ, a încheia pace cu Bulgaria, cu tóte astea unanimitatea naţiunei dovedesce clarŭ, că Serbia veghiază întru apĕrarea ideii de statŭ şi a intereselorŭ statului respectândŭ tratatele internaţionale. R a p o r t u r i l e S e r b i e i c ă t r ă B u l g a r i a s u n t ŭ t o t ŭ c a î n a i n t e d e r ĕ s b o i u. Regele recomandă Scupcinei sĕ dea indemnităţĭ pentru disposiţiunile luate în timpulŭ rĕsboiului.

MÜNCHEN, 20 Iuliu. — Impĕratulŭ germanŭ a sositŭ erĭ la améḑĭ, fiindŭ salutatŭ de prinţulŭ regentŭ şi de membrii casei regale. După améḑĭ a plecatŭ mai departe la Salzburg, unde a rĕmasŭ peste nópte. Aḑĭ plécă la Gastein.

BERLINŬ, 20 Iuliu. — Ambasadorulŭ francesŭ Courcel a demisionatŭ la dorinţa lui Freycinet, Courcel rĕmâne însă la postulŭ sĕu din din Berlinŭ până în Octomvre. (Guvernulŭ francesŭ nu e învoitŭ cu pré intimele relatiunĭ ale lui Courcel către guvernulŭ germanŭ. — Red.)

DIVERSE.

Frica de turbare.—„Românulŭ“ de Sâmbătă scrie: Ierĭ, pe când în sala de şedinţe a consiliului comunalŭ din Bucurescĭ nu se afla, din întêmplare, nimenĭ, decâtŭ unŭ funcţionarŭ, intră d'odată pe uşă, grăbitŭ şi avêndŭ o privire speriată, unŭ preotŭ, care, îndreptându-se către numitulŭ funcţionarŭ, îlŭ întrébă: — „Care e doctorulŭ ce a învĕţatŭ la Parisŭ sĕ vindece turbarea?“ Intrebatulŭ ţintuitŭ pe locŭ şi órecum îngrijatŭ de privirile ce'i arunca noulŭ venitŭ, nu s'a gânditŭ decâtŭ la mijloculŭ d'a se scăpa mai repede de dênsulŭ şi i-a rĕspunsŭ:— „Eu nu sciu, părinte, fiindcă sunt la serviciulŭ technicŭ, dér sĕ poftiţĭ josŭ, la serviciulŭ medicalŭ, şi vi se va spune totŭ ce doriţĭ.“ Preotulŭ plecă şi funcţionarulŭ în cestiune, fericitŭ că a scăpatŭ numai cu acestŭ rĕspunsŭ, a urmatŭ pe preotŭ şi i-a arĕtatŭ unde este biuroulŭ medicului. Aci, altă scenă. — »Care doctorŭ a învĕţatŭ la Parisŭ şi vindecă turbarea?« întrébă preotulŭ. — „Eu, părinte,« rĕspunde medicalŭ, care vĕḑŭ că acestŭ inoportunŭ visitatorŭ era într'o stare de surescitare, »dér ce vi s'a întêmplatŭ?« — »Sĕ vedĭ, domnule,« rĕspunde preotulŭ, sughiţândŭ şi făcêndŭ diferite mişcărĭ curióse. „In casa unde şedŭ eu, a statŭ unŭ domnŭ, care s'a mutatŭ la sf. Gheorghe nu sciu unde. Unŭ câne ce'lŭ avea înse a rĕmasŭ la mine şi, de dorŭ de stăpânu-sĕu, a turbatŭ, şi dela elŭ am turbatŭ şi eu şi fiu-meu«.

— »Dé: te-a muşcatŭ, părinte,“ întrébă medicalŭ. — „Nu, feréscă Dumneḑeu; dér simtŭ aci în capŭ (arată creştetulŭ) o greutate; eu n'am fostŭ nicĭodată bolnavŭ şi acum nu sĕ póte sĕ-mĭ vie durerea asta decâtŭ din pricina afurisitului de câne, care a turbatŭ la mine în curte.“ — »Te-a muşcatŭ, părinte,“ întrébă încă odată doctorulŭ. — »Nu, nu,« rĕspunse preotulŭ. — »Atuncĭ, liniştesce, nu eştĭ turbatŭ.“ — „Dér de ce mĕ dóre capulŭ?« — »Vei fi rĕcitŭ, cum a rĕcitŭ mai tótă lumea pe ploile astea; pentru asta am sĕ-ţĭ dau eu doctoriă.« Şi bietulŭ bolnavŭ încredinţatŭ prin aerulŭ de siguranţă alŭ doctorului şi mai cu sémă pentru, că credea că doctorulŭ învĕţase la Parisŭ sĕ cunóscă şi sĕ vindece turbarea, s'a potolitŭ încâtva, a primitŭ ordonanţa ce i s'a prescrisŭ. Doctorulŭ i-a prescrisŭ bromur de potasium, asiguratŭ că omulŭ acesta, care în viaţa lui n'a luatŭ nicĭ unŭ medicamentŭ, va simţi o mare potolire după ce va lua bromurulŭ şi va scăpa de frica turbărei.

Ruptură de norŭ în Iaşi. — Miercurĭ cam pe la 8 óre séra s'a lăsatŭ asupra oraşului Iaşĭ unŭ vĕlŭ de norĭ groşĭ. Iată după »Liberalulŭ« amĕnunte:

Fulgerile se succedau cu atâta repeḑiciune, încâtŭ de abia se mai puteu distinge — ér dela 11 óre şi 20 minute a începutŭ o adevĕrată ruptură de norĭ, care a duratŭ până la 1 şi 15 minute dupĕ mieḑulŭ nopţii. Ruptura în partea cea mai mare s'a întêmplatŭ asupra regiunei numită Repedea-Manta Roşie, întinḑêndu-se şi asupra regiunei Hlincea-Iezĕrenii şi, avêndu-şĭ scurgerea despre sudulŭ bisericei Socola şi Bahluiu, a inundatŭ tóte suburbiile de şesŭ ale oraşului. Cantitatea apei a fostŭ aşa de mare, în câtŭ nivelulŭ ei s'a ridicatŭ cu 20 de centimetri mai susŭ de axa stradei Socola. Partea cea mai inundată este şesulŭ Frumósei, între şoseua Socolei şi strada Nicolina. Apa a pĕtrunsŭ în casele din acéstă regiune, care fiindŭ de vălătucĭ parte s'au şi năruitŭ, ér parte ameninţă sĕ cadă. Administraţia ieşană a venitŭ în ajutorulŭ inundaţilorŭ cu bărcĭ şi instrumente de scăpare.

***

Sarah Bernhardt la Rio de Janeiro. — Celebra artistă a debutatŭ la Rio Janeiro cu „Feodora.« Retrăgêndu-se după representaţiune în garderoba ei, o găsi ocupată d'o mulţime de dómne, carĭ stăruiau sĕ esamineze de aprópe diferitele toalete ale artistei. Tragediana invită cu politeţă pe dómnele, cuióse d'a se retrage, dér neisbutindŭ, sĕ adresă către secretarulŭ ei Alvarezŭ, ḑicêndu-i în auḑulŭ tuturorŭ: „Bine-voeşte a cere dómnelorŭ biletele de intrare în garderoba mea, şi, de nu vorŭ avea, invită-le a se retrage îndată.«

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu**

Ér din ochişorii mei
Sĕ fi făcutŭ pomşorei,
Din a mele piciorele
Sĕ fi făcutŭ scăunele;
Cine cum ar' fi trecutŭ
Apă rece-ar' fi bĕutŭ,
Pe scaune-ar' fi şeḑutŭ,
Póme verḑĭ ar fi mâncatŭ
Până s'ar fi săturatŭ,
Ţie ţĭ-ar fi mulţămitŭ
Până când ar fi trăitŭ;
D'aşa-mĭ tragŭ dôrŭ şi uritŭ.

***

De-aşĭ trăi câtŭ pétra'n munte
N'oiu iubi fată de frunte,
Căcĭ când dragostea-i mai dulce
Prinde caii şi se duce;
Prinde caii la hinteu
Şi se duce la Braşeu,
Prinde caii la căruţă
Şi se duce la Bistriţă.

***

Frunḑă verde érba cresce,
Dorulŭ mândrii mĕ topesce,
Frunḑă verde érba'nspică,
Dorulŭ mândrii rĕu mĕ strică.
—Trecĭ dorule Someşulŭ,
Nu-mĭ mai rupe sufletulŭ,
Trecĭ dorule Bistriţa,
Nu-mĭ mai rupe inima!

***

Floricică din rĕsvorŭ,
Nu mĕ blăstĕma sĕ morŭ,
Lasă-mĕ neblăstĕmatŭ,
Că-sŭ copilŭ nevinovatŭ,
Orĭ mĕ blastĕmă cu dragŭ,
Din blăstĕmu-ţĭ sĕ nu zacŭ.

***

Păsĕruică din alacŭ,
Nu mĕ blăstĕma sĕ zacŭ;
Ertă-mĕ de-sŭ vinovatŭ,
Nu mĕ duce la pĕcatŭ,
Că-cĭ blăstĕmu-ţĭ s'o'nturna
Şi de tine s'o lega;
Relele, nĕcazulŭ meu,
S'orŭ lega de capulŭ tĕu.

***

Multŭ mĕ mirŭ, bădiţŭ, de tine,
Ce focŭ de pămêntŭ te ţine
De nu vii séra la mine?
—Mĕ ţine pămêntŭ cu érbă,
Nu potŭ veni fără trébă.
—Până-'ţĭ eram eu mai dragă,
Tu veniai şi fără trébă;
Dér de când tu n'ai veritŭ,
Nicĭ cu trébă n'ai venitŭ,
Numai câtŭ m'ai amăritŭ,
De nu potŭ, ca sĕ te uitŭ.

***

Păunaşŭ de pe hinteu
N'ai vĕḑutŭ drăguţulŭ meu?
— Ba eu, póte, l'am vĕḑutŭ,
Insĕ nu l'am cunoscutŭ,
Căcĭ suntŭ mulţĭ voinicĭ sub sóre,
Nu cunoscŭ pe fie-care.
—Păunaşŭ de pe hinteu!
Sĕ-lŭ cunoscĭ nu ţĭ-a fostŭ greu,
Că-i înaltŭ şi cam subţire,
Sdravĕnŭ ficioraşŭ din fire,
Are ochĭ ca mura cóptă
Şi-lŭ cunósce lumea tótă,
Şi are clopŭ cu petele
Şi pe degete inele.

***

Bade păunaşŭ rotatŭ
Şi-aséră te-am aşteptatŭ
Totŭ cu focŭ şi cu lumină
Păn'a trecutŭ dela cină.
Déc'am vĕḑutŭ că nu vii
Puseiu dorulŭ căpĕtâiu
Şi cu jalea mĕ'nvĕlii,
Dómne! bin'mĕ odihnii.
—Odihnitu-te-ai, mândro ḑeu,
Cum m'am odihnitŭ şi eu
Aseră, de dorulŭ tĕu.

***

Mândro décă eştĭ frumósă
Dă-mĭ drumulŭ sĕ mergŭ acasă,
Nu-mĭ aşterne sĕ mĕ culcŭ,
Ci-mĭ dă drumulŭ sĕ mĕ ducŭ,
Că io suntŭ unŭ puiu doritŭ,
Merge-'oiu de unde-am venitŭ,
Şi eu sunt unŭ puiu oftatŭ
Merge-'oiu de unde-am plecatŭ.

Lasă-mĕ doruţŭ pe linŭ
Până ce-sŭ în satŭ strĕinŭ;
Déc'-oiu merge în satulŭ meu
Fire-'oiu popă şi birău
Asupra capului meu.

De jalea vieţii mele
Plângŭ pietrile pe vălcele;
Pasĕrile'n cuiburele;
De jalea dorului meu
Plânge frunḑa pe părău
Şi sturḑulŭ în cuibulŭ sĕu.

Cuculŭ cântă'n poeniţă,
Mândra plânge'n dumbrăviţă;
Nu plânge de-aleanulŭ meu,
Ci plânge de-aleanulŭ sĕu,
C'am iubit'o ca pe-o fragă,
O-am lăsatŭ ca pe-o pribégă,
O-am iubitŭ cu dismerdare,
O-am lăsatŭ cu supĕrare.
—Vine dorulŭ din-spre séră,
Din-spre ḑorĭ elŭ vine éră
Şi cu mândr'amĭ se'ntélnesce
Şi viaţa-i amăresce;
Peptu-i geme de durere,
Ér mintea de gândurĭ grele,
Gândurĭ grele, nu puţine,
Cele mai dese-sŭ la mine....

I. Bugnariu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 19 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	105 65	Bonurĭ croato-slavone	105.20
Rentă de hârtiă 5%	94 75	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.40	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	101.10	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	125 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 50	Renta de hârtiă austriacă	85.15
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	119 75	Renta de arg. austr.	85 95
Bonurĭ rurale ungare	105.20	Renta de aurŭ austr.	118 75
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C5.10	Losurile din 1860	141 05
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	105.20	Acțiunile băncel austro-ungare	875 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10	Act. băncel de creditŭ ung.	285.25
Bonurĭ rurale transilvane	105 20	Act. băncel de creditŭ austr.	277.60
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
		Napoleon-d'orĭ	10.01
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.95
		Londra 10 Livres sterlinge	126.20

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 5 Iulie st. v. 1886.

	Cump.	vĕnd.
Renta română (5%)	93—	$93^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	$96^1/_2$	$97^1/_4$
» convert. (6%)	$87^1/_2$	88—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	$32^1/_2$	33—
Credit fonc. rural (7%)	$101^3/_4$	$102^1/_4$
» „ „ (5%)	$85^3/_4$	$86^1/_4$
» » urban (7%)	$98^3/_4$	$99^1/_4$
» » » (6%)	$90^1/_2$	91—
» » » (5%)	$81^1/_2$	$82^1/_4$
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.—	15.25
Bancnote austriace contra aurŭ	2.—	2.03

Cursulu pieței Brașovŭ

din 20 Iulie st. n. 1886

	Cump.	Vĕnd.
Bancnote românescĭ	8.62	8.64
Argint românesc	8.55	8.60
Napoleon-d'orĭ	9.97	10.—
Lire turcescĭ	11.27	11.30
Imperialĭ	10.26	10.29
Galbenĭ	5.88	5.92
Scrisurile fonc. »Albina»	100.—	101.—
Ruble Rusescĭ	122.—	123.—
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Bilanțulŭ brutŭ

pe semestrulŭ Ianuariu—Iuniu 1886 la „Hunedóra"

însoțire de anticipațiune și creditŭ în Deva.

	Debit.	Credit.	Debit.	Credit.
1. Ctul Cassei	31,200.94	30,988.70	212.24	
2. „ Speselorŭ de fondare	28.80	234.77		205.97
3. „ Părțilorŭ fundamentale			5,883.50	5,883.50
4. „ Depunerilorŭ spre fructificare	330.—	9,885.70		9,555.70
5. „ Escomptului	31.292.50	18,346.—	12,946.50	
6. „ Intereselorŭ de escomptŭ		672.67		672.67
7. „ Obligațiunilorŭ cu cavenți	6,010.—	2,067.—	3,943.—	
8. „ Interes. dela obligațiunĭ		119.65		119.65
9. „ Provisiunilorŭ		195.47		195.47
10. „ Părțilorŭ ordinare	85.—	935.—		850.—
11. „ Remunerațiunilorŭ	129.55		129.55	
12. „ Mobiliarului	165.—		165.—	
13. „ Diverse	113.85	27.18	86.67	
Deva, 30 Iunie 1886.	69,355.64	69,355.64	17,482.96	17,482.96

Dr. Lazarŭ Petco, directorŭ. **I. Lazariciu**, cassar. **I. Simionașiŭ.** comptabilŭ.

Nr. 689/886.
a. f. sc. c. d.

Concursŭ.

Acei descendințĭ legitimĭ de ai foștilorŭ grănițerĭ din regimentulŭ alŭ doilea românŭ de graniță din Ardealŭ Nr. 17 carĭ ar dori sĕ capete din fondulŭ de stipendii din districtulŭ Năsĕudŭ vre unŭ stipendiu orĭ ajutorŭ pro 1886/7 cu începutulŭ dela 1 Septemvre 1886 pentru ca sĕ studieze la vre-o facultate înaltă, la academiă, la preparandiă, la scóla de cadețĭ etc. — orĭ se învețe ceva maiestriă — se avisézâ prin acésta, că pentru acestŭ scopŭ au sĕ-șĭ înainteze suplicĭ la comisiunea administrătóre de fondurile scolastice centralĭ din districtulŭ Năsĕudŭ până inclusive la 10 Augustŭ st. n. 1886.

Fie-care suplică trebue sĕ fie provĕdută cu:

a) Adeverință despre originea de grănițerŭ;
b) carte de botezŭ; 2—3
c) testimoniu medicalŭ;
d) testimoniu scolasticŭ după cum cere legea pentru a fi primitŭ cineva la respectiva scólă orĭ măiestriă; éră suplicanții la meserii trebue sĕ producă și contractele încheiate cu măiestrii înaintea autorității industrialĭ prescrise în lege;
e) testimoniu despre starea materială a părinților. Afară de acestea fie-care suplicantŭ are sĕ se dechiare în suplică că are orĭ nu are vre-unŭ altŭ stipendiu orĭ ajutorŭ, éră suplicanții pentru orĭ ce categoriă de scóle, — adecă afară de suplicanții pentru meserii, — au sĕ arĕte și loculŭ unde dorescŭ a studia.

Stipendiu orĭ ajutorŭ sĕ póte cere în aceeașĭ suplică în modŭ eventualŭ și la o a doua etc. scólă orĭ maiestriă.

Suplicele ce nu vorŭ întra până la terminulŭ statoritŭ mai susŭ și nu vorŭ fi ajustate cu tóte documentele și datele cerute în acestŭ concursŭ nu se vorŭ considera.

Din ședința comisiunei administrătóre de fondurile scolastice centralĭ din districtulŭ: Năsĕudŭ, 30 Iuniu 1886.

Președintele: **Ionŭ Ciocanŭ.** Secretarŭ: **Ioachimŭ Mureșianu.**

Vidi:

Bistrița 3 Iulie 1886. Br. **Bánffy Dezsö** comis. reg. și comite supremŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta și pe linia Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	7.45	—
Predealŭ	—	9.32	12.50	—
	—		1.09	—
Timișŭ	—	9.56	1.40	—
Brașovŭ	—	10 20	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiușŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3.05	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clușiu	5.56	—	5 35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeșdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	--
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	--
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	--
Clușiu	10.01	10.28	5.05	6.43	--
	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriș	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.01	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	--
Blașŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copșa mic	5.05	—	—	12.36	--
Mediașŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	--	1.56	6.40
Sigișóra	—	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ	1.09	—	—	7.14	1.09
	1.55	5.45	—	—	1.50
Timișŭ	2.53	6.22	—	—	2.48
Predealŭ	3.28	6.47	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	9.35	11.45	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10,23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4 57
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9 32
Timișóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10 53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.